

GAUDEAMUS

KAFKÁRNA

Drazí čtenáři,

jsme velmi potěšeni, že vám nyní můžeme představit již druhé číslo časopisu Gaudemus. Texty, které v něm naleznete, se budou tentokrát zaměřovat převážně na osobnost českého spisovatele Franze Kafky. Letos třetího června tomu bylo totiž 100 let od jeho smrti, a tak jsme se rozhodli přinést vám v tomto čísle několik možností, jak tvorbu tohoto autora uchopit i po více než století svým způsobem.

Čeká vás proto krátké seznámení, pro ty, kteří se s Kafkou ještě nesetkali, nebo neměli to štěstí jej pořádně poznat, a dále také naše autorské texty z dílny tvůrčího psaní na téma kafkárna. Také se můžete dozvědět, jaká nejrůznější hudební uskupení přivítáme letos v Boskovicích na Festivalu pro Židovskou čtvrť.

Obsah

Z pestrého života na gymnáziu	3
Kdo byl tedy Franz Kafka?	3
Z literární dílny	4
Pozvání na festival	5

Na tomto čísle se podíleli

Michal Veselý, Michal Kassai, Martin Kassai, Robin Černý, Emílie Slavíčková, Dominik Rafael Jurečka, Jan Křivánek a Marie Davidová.

Také byste se rádi připojili k redakci studentského časopisu?

Jsme otevřeni všem novým tvářím? Máte-li zálibu v psaní, čtení, kreslení či grafice, jistě se neváhejte nám ozvat a přidat se do redakce! Příští rok bychom rádi časopis posunuli zase o krok dál, a vy můžete být jeho součástí. Nezapomeňte nás také sledovat na instagramu:

gaudeamus_gymbos

-md-

Z pestrého života na gymnáziu

Výtvarná výstava kvarty

Jedenáctého června odpoledne došlo pod hodinami k zahájení výstavy výtvarných prací žáků kvarty. Po krátkém představení výstavy a hudební vložce došlo později i k dražbě jednotlivých děl. Výstava potrvá až do 28. června, proto doporučujeme její návštěvu na patře v okolí bufetu.

Prima hraje primě

Toho samého dne se opět po roce nachýlil čas a došlo k dalšímu ze série představení *Prima hraje primě*, tentokrát na motivy filmu *Jak se budí princezny* s názvem *O Šípkové Růžence*. Na představení pracovala celá třída dnem i nocí spoustu dní pod vedením jejich kantorů.

-mv-

Kdo byl tedy Franz Kafka?

Ač by se mohlo zdát, že na tuto otázku nemůžeme přeci nalézt jednoznačnou odpověď shrnutelnou do pár odstavců, pokusíme se vám nyní představit soubor informací, který poslouží jako obecné seznámení s autorem, abychom vůbec mohli jeho literaturou postupovat dále.

-es-

Franz Kafka se narodil v Praze roku 1883, do rodiny židovského obchodníka Hermanna Kafky. Řadí se ke spisovatelům, kteří sice měli své kořeny v Praze, ale mluvili i psali německy a hlásili se k židovské národnosti. Někdy se proto říká, že Kafka byl součástí menšiny uvnitř jiné menšiny. Odtud také mimo jiné pochází i téma odcizení a odloučení od reality, pro Kafku později velmi typické.

Po studiích práv na pražské německé univerzitě pracoval jako úředník v Dělnické úrazové pojišťovně. Třebaže by se z jeho děl, jakými jsou *Proces* či *Zámek*, mohlo zdát, že utrpení pod nadvládou tíživé byrokracie a úřadů, kterými si hlavní postavy procházejí, je něco autorovi velmi blízkého, Kafka byl v práci relativně spokojen. Prvky z jeho života ale v jeho psaní můžeme hledat jinde. Častá je postava despotického otce, inspirovaného komplikovaným vztahem Franze a Hermanna.

-md-

Kafkárna očima studentů

Rádi bychom vám nyní představili malý výběr textů vznikajících na literární dílně s tématem kafkárna. Inspiraci jsme čerpali jak ze samotných děl Franze Kafky, tak z jeho života a fotografií.

Řeč fotografií

V ulicích Prahy dvě lucerny uprostřed denního světla. Muž v kabátě. Nenápadný úředník, a přeci jeho oči vidí daleko za všechny ty suchopárné spisy. Hledí zpod klobouku a snaží se porozumět.

Město mlčí. Nad každým slovem visí otázka, který z jazyků nejlépe přenese jeho význam.

Zachycení momentu na cestě, snad z práce domů, k psacímu stroji, kde čeká rozpracovaná povídka.

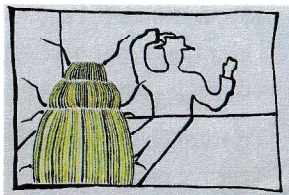
Tajemný úsměv nepoví víc, než co si každý dovolí vidět. Schyluje se tedy i k cestě za volnou interpretací.

Proměna mnohokrát jinak

Kufr

Podívám se do prostoru kolem sebe pomalu si přivykám tmě obklopující místo, kde spočívám. Mé tělo je ztuhlé, nedokáži se pohnout. Dvě části k sobě zdánlivě pevně přikované, já ale vím, že stačí pár dobře zvolených dotyků a komukoliv se tak otevře volný vhled do mého nitra.

Zatím se k ničemu takovému neschyluje, pomyslím si, ale pokud se někomu zamane tento krok i přes veškerou nepravděpodobnost učinit, nebude mu stát v cestě žádná překážka. Nemohu protestovat, nic říci, nic svou vůlí ovlivnit. A přesto tu sečkáвам ve tmě, s jakýmsi podivuhodným klimatem. Může se tu na mě snášet prach, i dopadat pár slabých paprsků slunečního svitu skrze závěsy na okně, mohu tu ležet dál v samotě a doufat, že tato chvíle nikdy neskončí.

-es-

-md-

Zámek na klíč

Byl to jen sen, ale nebyl. Necítil jsem se jako já, i když jsem se pořád cítil stejně. Ztratil jsem nohy, ruce a krásu volného pohybu. Nemohl jsem se otevřít zpět světu, byl jsem totiž zamčen sám v sobě. Visel jsem nepovšimnut na ztrouchnivělých dveřích a byl jsem strážcem zapomenutého pokladu. Stačil by jediný kopanec do rozpadajících se dveří a cesta k pokladu by se jednoduše otevřela, něco mi ale dávalo znát, že i tak zde mám svůj účel.

Cítil jsem se opuštěn. Železné tělo mě tížilo jak kámen a mohlo se zdát, že se za chvíli ulomím pod vlastní tíhou a spadnu do nekonečného oceánu zlatého listí. Za chladných nocí jsem byl studený jak led a za horkých dní páliło na mě šáhnout – cítil jsem se jak na horské dráze. Něco mi scházelo. Dávalo mi naději jen to, že se objeví člověk s klíčem a otevře mé ztracené srdce. Jsem určen k tomu být uzavřen ve svém nitru, ale když se nikdy neotevřu, ztrácí smysl mít k sobě klíč.

Čas plynul jak voda a touha po mém klíči stoupala do závratných výšin. V duchu jsem si jen potichu šeptal nesplněnou prosbu: „Kéž by se tak objevil klíč k mému srdci.“ -mak-

Tužka

Lomoz tovární haly mě doprovází při mém stvoření. Jsem seřezána do šesti hran, avšak nevím proč – jsem tupá. Potom putuji světem, než se dostanu do něžných rukou, a ty si mne odvedou k sobě domů, kde mi dají můj správný tvar.

V té chvíli obdivuji nástroj, díky němuž se má mysl vyostří, pak ho ale proklínám, protože vím, že to je také má záhuba. Stvořím spoustu překrásných obrazů a květnatých vět, které vám zatají dech, zastaví srdce a v duši zanechají mnoho stop, než zjistím, že každé slovo a každý tah jsou mým posláním, ale také důvodem, proč zemřu. Protože jednoho dne ze mě zbude jen hromádka smetí na dně koše, neboli nezbude ze mě nic.

-mik-

Kleště

Probuzen na stole v tmavé místnosti. Co mě dnes asi čeká? Pomáhat či působit lidem bolest a utrpení? To vše mě můj zlovolný pán dělat nutí. Neschopen vlastního pohybu, byť o píď, schopen nejsem. Rozkazy řídit se musím. Manipulaci svého pána odolati i přes úsilí nemohu.

Dvě slabé nohy z pevného kovu mně k ničemu, však ostatním poslouží. Silné čelisti s ostrými i časem ztupělými zuby tvoří mou pevnou lebku. Lebku, jež dobrého i zlého učinila. Zažil jsem toho mnoho. Mé zuby se dotkly již mnoha věcí, šroubů, nehtů, drátů... to já dělat musím. Já to ale konat nechci. Avšak najítí nového pána snad nemožný úkol je.

-rč-

Festival pro Židovskou čtvrť 2024

Namísto nabídky programu komunitního centra Prostor jsme se v tomto čísle rozhodli sdílet pozvání na festival, který pořádá boskovický spolek UNIJAZZ. Představíme vám nyní čtyři interprety, kteří nás v redakci zaujali. (A vězte, že Kafkovi se nevyhnete ani v tomto článku, poněvadž do Boskovic zavítá mimo jiné námi vřele doporučené uskupení Kafka Band.)

Katarzia

Výrazná osobnost tuzemské a slovenské scény, zpěvačka, skladatelka a textařka Katarzia vydala 6. 10. 2023 šesté studiové album s názvem „Šťastné dieťa“. Nové skladby složila Katarzia ve velké míře na klavíru, na aranžmá a produkci spolupracoval spolu s ní producent a zakladatel vydavatelství Animal Music Petr Ostrouchov (jinak také např. spolupráce s Vladimírem Mišíkem, Lenkou Dusilovou nebo Beatou Hlavenkovou). K nahrávání si Katarzia dále přizvala mladou slovenskou pianistku Kristínu Smetanovou, bubeníka Romana Víchu a basistu Tomáše Lišku. V písni Piesok hostuje na trubku švédský trumpetista Oskar Stenmark a vokalistka Stephanie Alvarenga, kteří oba žijí v New Yorku. Díky svým osobitým textům bývá Katarzia často označována za hlas své generace. S otevřeností a empatií v nich mluví o aktuálních pocitech žen skrze obrazy mezilidských vztahů v současném světě.

Katarzia má za sebou v mezidobí po vydání předchozího alba „n5“ (2021) mj. skladatelskou práci na TV seriálu „Pozadí událostí“ v režii Jana Hřebejka, pro celovečerní dokument v režii Jarmily Štukové „Moje nová tvář“ a pro divadelní představení. Také spolupracovala na úspěšném projektu HORÁČEK GEN XYZ pro pražský Cirkus La Putika, kde spolu s několika dalšími producenty a muzikanty přepracovává texty a skladby Michala Horáčka. V minulosti získala Katarzia mj. cenu Radio Head Awards a její tvorbu ocenil i prestižní festival Berlinare.

Kafka Band

Kapela složená z muzikantů zvučných jmen zpracovala do audiovizuální podoby již dvě knihy Franze Kafky. Po úspěšném Zámku přišla na řadu elektroničtější Amerika. Tu Kafka Band nejdříve zhudebnil v divadle v německých Brémách, aby ji pak přepracoval do česko-německo-anglické koncertní podoby. S oběma programy Kafka Band objel řadu evropských pódii. Kapela ve složení spisovatel a zpěvák Jaroslav Rudiš, výtvarník a zpěvák Jaromír Švejdlík, muzikanti Dušan Neuwerth, Tomáš Neuwerth, Lukáš Morávek, Zdeněk Jurčík, Petr Weiser aktuálně koncertuje s novým programem: Proces

Krajina Ró

Zakládající člen a kapelník legendární skupiny Jablkoň Michal Němec se obklopil mladými muzikanty a společně založili novou kapelu s názvem Krajina Ró. Prvotním impulzem bylo Němcovo setkání se skladatelem a velkým kytarovým talentem Tomášem Frolíkem. Dva odlišné světy se k sobě dokázaly velmi rychle přiblížit a vzápětí přibrali do party i další dva členy Frolíkovy kapely The BladderStones, osvědčeného baskytaristu Johnny Judla Jr. (hraje i v Jablkoni) a výborného bubeníka Michaela Noska. Do kapely mezitím přišla Němcova neteř, osobitá zpěvačka Anna Břenková. Bylo léto 2019 a Krajina Ró začala pracovat na svém prvním albu.

Pro Krajinu Ró je typické propojování přirozeného dívčího altu a vlnivě i nevlídně obhroublého mužského barytonu. Oba hlasy jsou doma v klidných poetických textech i v drsném házení slov po milovnících decibelů. Zvuk kapely charakterizují především nenapodobitelné efekty, éterické melodie a nevidané rockové riffy elektrické kytary, propojené s celým zástupem kouzelných krabiček. Baskytara a bicí jsou pak nejen dokonale pracující strojovnou, ale i sólovými nástroji, které svou barvností a kreativitou rozšiřují Krajinu Ró ještě o další rozměr.

Budoár staré dámy

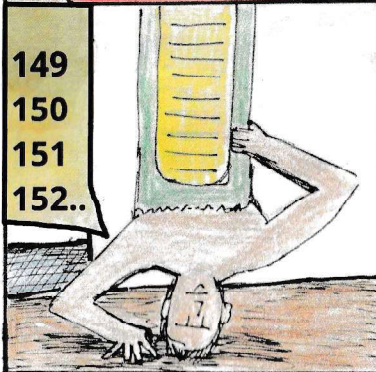
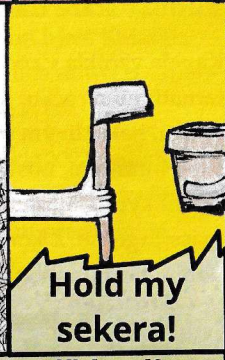
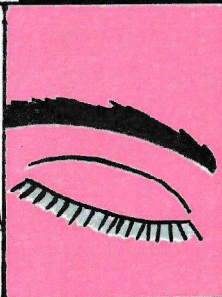
Kapela vznikla v roce 1998 a je považována za pokračovatele tradic brněnského alternativního rocku. Jejich styl je snadno rozpoznatelný díky energickému dívčímu zpěvu, nakažlivým melodiím, poetickým textům a neobvyklému ohýbání českých slov. Intuitivní, místy křehký, místy brutální hlasový projev Marty Kovářové solí na pódiu kytara Marka Laudáta a porcuje rytmika bubeníka Petra Fučíka a basáka Tomáše Ergense. Z koncertů číší radost z hraní, naléhavost písňových sdělení střídá uvolňující humor v pauzách mezi písněmi; kdy nikdy nevíte, co se dozvíte!

-md-

Dnes je výročí mé smrti
přesně sto let,
proto jednoho člověka,
na jeden den
v housenku proměním

Franz Kafka
3.6.2024

Za tři hodiny
se koná běh
Westernovým
městečkem!

Já zapomněl!
Ale jak teďka
budu běhat?

